

ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK
DEINZE - GUIDO GEZELLELAAN 30
18 FEBRUARI 2013

David Vanhee

COLOFON

© 2013

© Kale - Leie Archeologische Dienst, David Vanhee

figuren © Auteurs (KLAD), tenzij anders vermeld

layout:

druk- & bindwerk:

verantwoordelijke uitgever:

D. Vanhee

Zquadra, Kortrijk

Kale - Leie Archeologische Dienst

Kasteelstraat 26

9880 Aalter

www.deklad.be

I. Voorwoord

Dit document biedt een overzicht van de vondsten gedaan tijdens het vooronderzoek met proefsleuven, uitgevoerd op een terrein aan de Guido Gezellelaan 30 te Deinze, door intergemeentelijk archeoloog D. Vanhee van de KLAD.

Het te ontwikkelen terrein is ca. 1,5 ha groot, maar deels bebouwd en verhard. De oppervlakte van de toegankelijke percelen bedraagt ca. 0,5 ha. De ligging nabij de historische stadskern van Deinze en het landelijke buitengebied waar in de vroege jaren 2000 Romeins en middeleeuws werden vastgesteld, maakten het een mogelijke interessante locatie.

Voor de realisatie van het onderzoek gaat onze dank uit naar de bouwheer Patrick Piens van Immo Piens NV, Kraanbedrijf L. & Ph. Stevens uit Knesselare en zeker naar Karen Laisnez die vrijwillig een handje kwam toesteken.

II. Inhoud

I. Voorwoord	3
II. Inhoud	5
III. Administratieve gegevens	7
IV. Projectomschrijving	9
IV.1 Aanleiding van en opbouw naar het onderzoek	9
IV.2 Tijds kader	9
IV.3 Financieel kader	9
V. Archeologische en historische voorkennis	11
VI. Resultaten	13
VII. Besluit	19
VIII. Bibliografie	21

Figuur 2: Luchtfoto van het gebied (© aangeleverd door de heer P. Piens) met aanduiding van de X, Y waarden in Lambertcoördinaten.

1) X: 91354.6	Y: 186416.55
2) X: 91393.47	Y: 186425.13
3) X: 91428.78	Y: 186312.3
4) X: 91324.41	Y: 186342.59

III. Administratieve gegevens

LOCATIEGEGEVENS

Gemeente:	Deinze
Plaats/straat:	Guido Gezellelaan 30
Kadastrale gegevens:	Afd. 1, sectie A, 896L9, 912S4 (partim), 899M, 899N, 899E, 896W8 (partim), 896V9 (partim), 896L10 & 896R9 (partim)

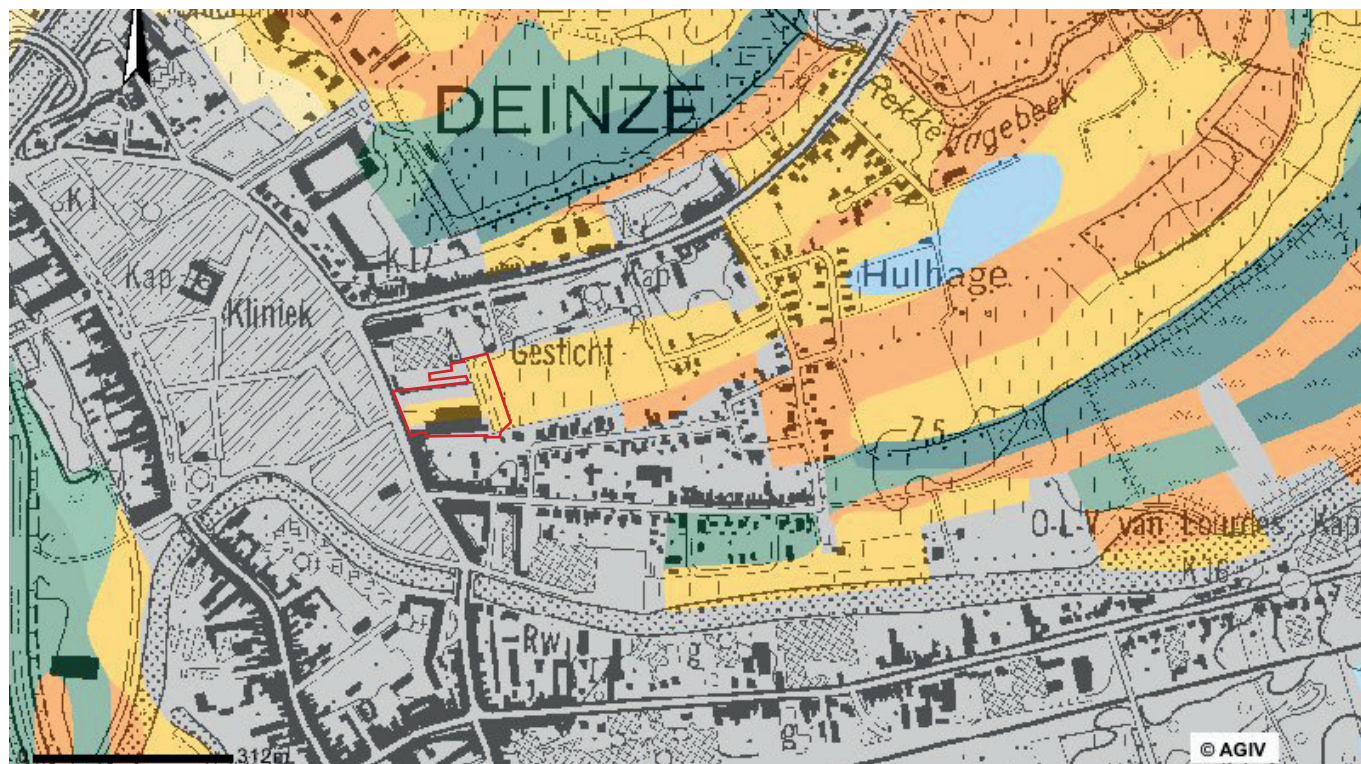
OPGRAVINGSDOCUMENTATIE

Vergunning:	2013/037
Geldig:	18 februari 2013 t.e.m. 31 maart 2013.
Naam aanvrager:	David Vanhee
Naam vooronderzoek:	G. Gezellelaan 30
Opgravingscode:	DNZ – GGL – VO13
Datum:	18 februari 2013
Te onderzoeken oppervlakte:	ca. 0,5 ha
Algemene methodiek:	vooronderzoek met proefsleuven over het terrein, aangevuld met een kijkvenster

BOUWHEER

Piens Immo NV
Guido Gezellelaan 30
9800 Deinze

Figuur 2: Bodemkaart van het projectgebied. (© <http://geo-vlaanderen.gisvlaanderen.be>)

Figuur 3: Het terrein op de luchtfoto. (© Bing maps)

IV. Projectomschrijving

IV.1 AANLEIDING VAN EN OPBOUW NAAR HET ONDERZOEK

Het project omvat de sloop van de bestaande panden en de nieuwbouw van een winkelcomplex met parking aan de Guido Gezellelaan 30 te Deinze. Dit terrein is kadastraal gekend als Afd. 1, sectie A, 896L9, 912S4 (partim), 899M, 899N, 899E, 896W8 (partim), 896V9 (partim), 896L10 & 896R9 (partim).

Het plangebied ligt tussen ca. 8,30 m TAW in het noorden en ca. 7,60 m TAW in het westen. Dit verschil is eigenlijk enkel van toepassing op het meest westelijke perceel. De bodemkaart van België karteert het gebied als Bebouwde zones (OB) en deels als Pcc of matig droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont.

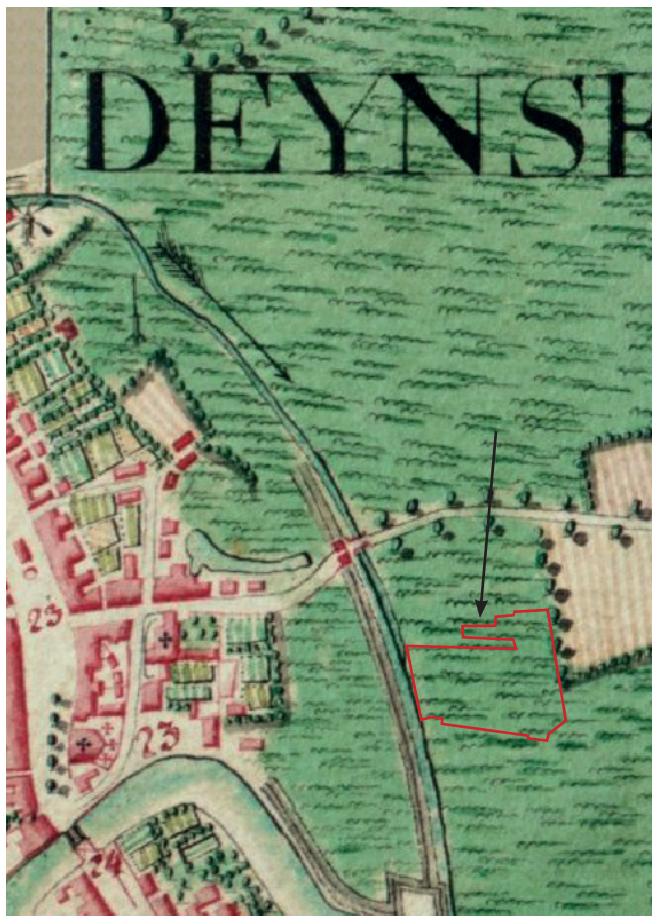
IV.2 TIJDSKADER

Het vooronderzoek werd uitgevoerd op 18 februari 2013.

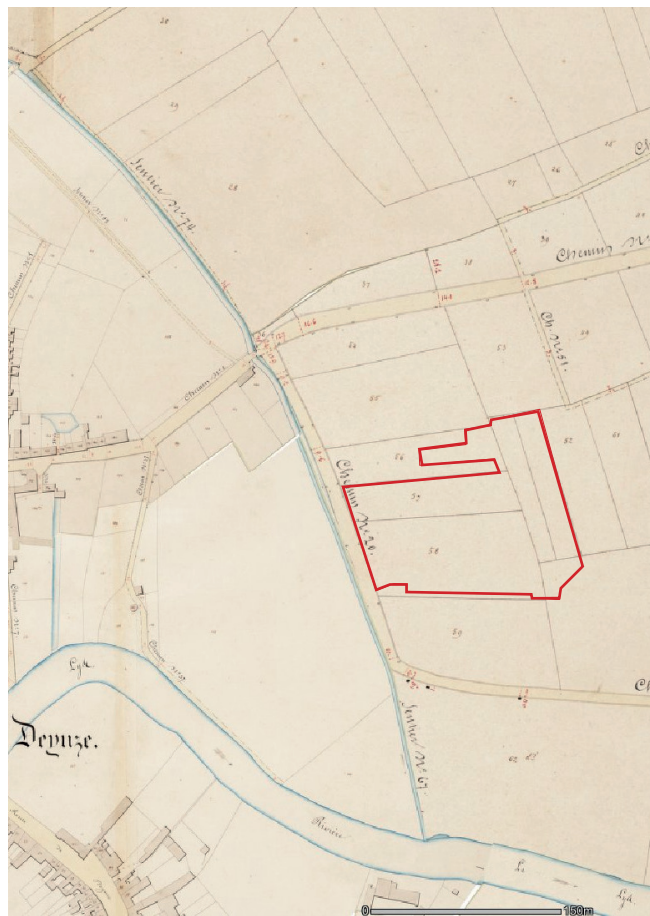
IV.3 FINANCIËEL KADER

De kosten van het vooronderzoek op de verkaveling werden verdeeld tussen de KLAD, die de intergemeentelijk archeoloog David Vanhee ter beschikking stelde en de bouwheer die de kraan met kraanman en de landmeter ter beschikking stelde.

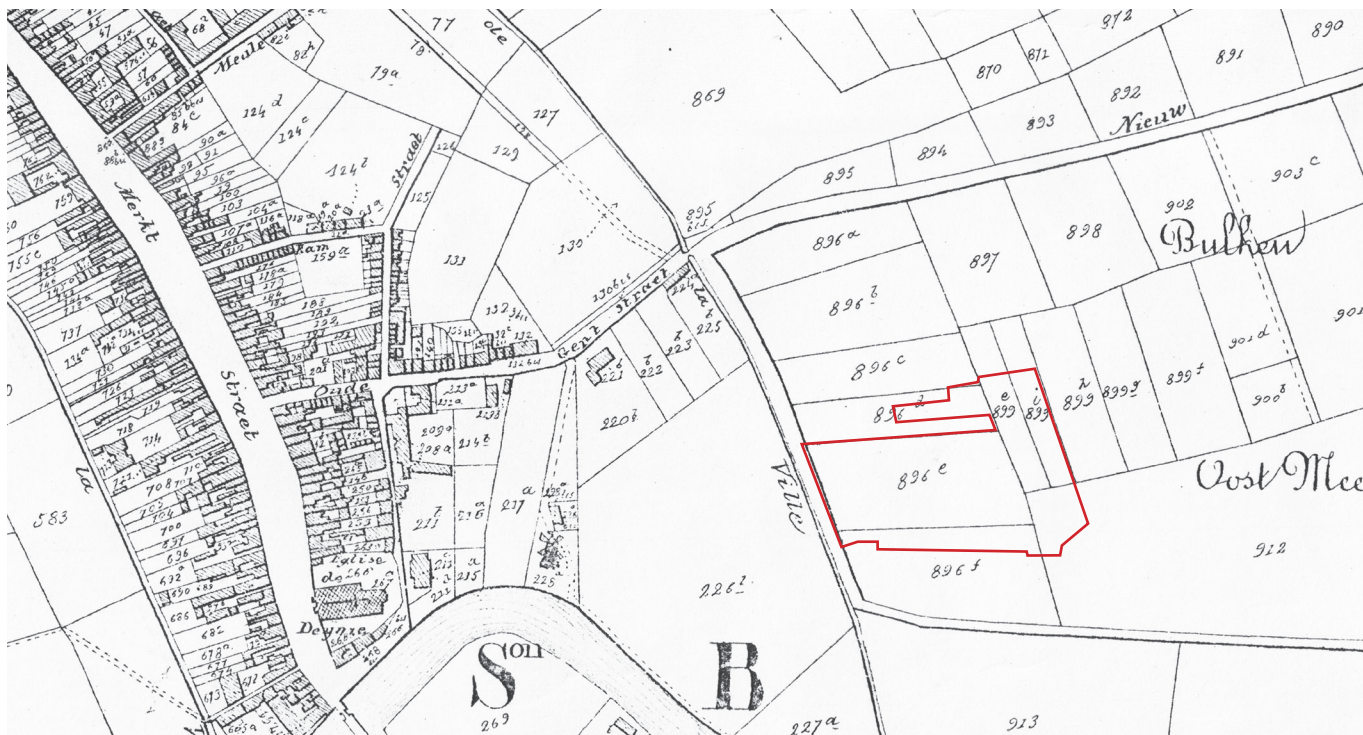

Figuur 4: Het plangebied op de kaart van Ferraris uit ca. 1771 - 1778. (© NGI)

Figuur 5: Het plangebied op de Atlas der Buurtwegen rond 1841. (© www.gisoost.be)

Figuur 6: Het plangebied ligt net buiten de stadsomwalling van Deinze. De huidige Guido Gezelleaan ligt op het oude tracé van de Kaandel. Fragment uit de Kaart van Popp (1840 - 1880). (© archief VF Deinze)

V. Archeologische en historische voorkennis

Het plangebied grenst aan de historische stadsomwalling van Deinze en bevindt zich op ca. 300 meter van de historische ontstaanskern. De huidige Guido Gezellelaan ligt op het gedempte tracé van de stadsgracht de Kaandel en vormt de grens tussen de historische stad Deinze en het landelijke gebied. Zo 300 m ten noorden lag de Gentpoort. Deze stadspoort verdween ca. 1865, een verdwenen stadspoort die zijn naam verder draagt in de straatnaam Gentpoortstraat. (K. LANCIUS & C. BOGAERT, 1991)

In de Gentpoortstraat zelf lag het Sint-Margrieteklooster (CAI 971992). Dit klooster Dit vrouwenklooster zou omstreeks 1423 opgericht worden door Margaretha Van Weldene op de in 1381 verwoeste resten van het Deinse begijnhof. Dit klooster verdween tijdens de Brabantse omwenteling in 1796 uit het straatbeeld (A. CASSIMAN, 1954). Wat verder in de Gentpoortstraat ligt het Sint Blasius'hospitaal (CAI 970578). Dit hospitaal zou zijn ontstaan kennen in de 12e eeuw met een eerste bloeiperiode rond 1200. De Eerste vermelding als St.-Blasius'hospitaal komt uit 1455. Het hospitaal werd verwoest in 1584, maar kende een nieuwe bloeiperiode met uitbreidingen in 17e eeuw en een nieuwe kapel in 1672. Het gebouw deed dienst als stadsgevangenis tussen 1800 en 1843. Momenteel is het domein met de kapel opgenomen in de school van de Zusters Maricolen. (K. LANCIUS & C. BOGAERT, 1991)

Verder ligt het plangebied op ca. 300 m van de Deinse Markt, waar tussen 2010 en 2012 een hele reeks opgravingen werden uitgevoerd. Daar werden ondermeer de resten van de begraafplaats onderzocht nabij de kerk en werden de fundamenteën van de Brugse Poort en de 15e eeuwse stadshal opgegraven. Op de Markt zelf werd verder nog een vooronderzoek met proefputten en -sleuven uitgevoerd. Daarbij werd op het kruispunt van de Markt en de Gentpoortstraat een drenkpoel voor dieren aangetroffen (S. VANDECATSYE ET AL, s.d.).

In tegenstelling met de recente kennisopbouw over het archeologisch en historisch centrum van Deinze, zijn er tot op heden relatief weinig landelijke archeologische waarnemingen gedaan op grondgebied van groot Deinze. Op ca. 200 meter ten zuiden van het plangebied werden verschillende archeologische baggervondsten in de Leie aangetroffen (CAI 971995). Het gaat om archeologische vondsten uit de Metaaltijden, de Romeinse tijd en de Middeleeuwen. De aanwezigheid van deze vondsten wijst op de nabijheid van een archeologisch sitecomplex en een langdurige bewoningsgeschiedenis van deze zone rond de Leie.

Op ca. 750 m naar het oosten werd tijdens de opvolging van een Aquafin tracé een meerperiodesite aangesneden aan de Witte Kaproenenstraat (CAI 977002). In het tracé werd een waterput, een mogelijk wegtracé en een reeks paalsporen en kuilen uit de Romeinse periode gevonden, samen met een reeks middeleeuwse sporen (12e -13e eeuw). (L. BAUTERS & M. DE DAPPER, 2003)

Het plangebied ligt op de kaart van Ferraris (1771-1778) in landbouwgebied, vermoedelijk weide. De Atlas der Buurtwegen (ca. 1841) en de kaart van Popp (1840 - 1880) geven hetzelfde beeld.

Figuur 7: Recente sporen in een natte context (WP 01).

Figuur 8: Bodemprofiel in WP 01 met oprukkend grondwater.

Figuur 9: Kling in silex uit WP 01.

Figuur 10: Overzichtsfoto bij de aanleg van WP 01.

VI. Resultaten

Op 18 februari 2013 werden 7 sleuven aangelegd over de toegankelijke percelen van dit project. In totaal werd er 293,56 m sleuf aangelegd met een totale oppervlakte van 587,56 m². Dat is 11,14 % van de totale toegankelijke oppervlakte. Werkput 07 kon echter niet volledig aangelegd worden omdat deze quasi direct onder water stond (zie verder).

Werkput WP 01 werd aangelegd in een tuinzone met gerooide boomgaard. Er werden 3 profielputten in deze sleuf aangelegd om inzicht te krijgen in de bodemgesteldheid. De bodemkaart karteert dit gebied als Pcc of matig droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont. In dit geval is dat eerder nat tot zeer natte zandleem.

Het bodemprofiel bestaat in grote lijnen uit een bruin tot donkerbruin teelaardepakket dat ca. 60 cm dik is in het westen en afneemt in dikte naar het oosten toe tot ca. 40 - 35 cm. Daaronder bevindt zich een oranjebruine B-horizont die over de hele lengte van de sleuf ca. 10 cm dik is. Daaronder bevindt zich een geligbruine, natte tot zeer natte zandleem. Op het oostelijk eind van de sleuf werd nog een profielput met de kraan aangelegd, maar deze liep voor het registreren vol met water door een gebroken drainagebuis. Deze zijde van de sleuf is direct terug gedempt om de rest van de sleuf te vrijwaren.

In WP 01 werden 3 recente sporen aangetroffen waarvan 1 met de resten van een dierlijk skelet (vermoedelijk een hond of een kat). Er werd 1 losse vondst aangetroffen, een fragment van een onbewerkte kling in silex. Deze werd ingemeten door de landmeter.

WP 02 t.e.m. 04 zijn aangelegd op een terrein dat momenteel dienst doet als speelweide. De aangelegde bodemprofielen tonen aan dat dit terrein meermalen werd opgehoogd. Bij het noordelijk profiel is er een ophogingspakket van ca. 40 cm zichtbaar. Deze ophoging bestaat uit donkere aarde met steenpuin, beton, glas, plastic, textiel, ... Dit pakket verdwijnt langzaam naar het zuiden toe en is na ongeveer 48,50 m verdwenen. In het verleden is er een grote depressie opgevuld.

Onder dit pakket zit de oorspronkelijke ploeglaag met donkerbruin tot bruine zandleem. Dit pakket varieert van dikte van ca. 50 cm in het noorden tot ca. 30 a 25 cm in het zuiden. Daaronder zit een oranjebruine tot bruine B-horizont van ca. 10 cm met daaronder geligbruine zandleem. De bodem is nat in het noorden tot matig nat naar het zuiden.

In deze werkput voornamelijk recente sporen aangetroffen, waaronder enkel opgevuld met donker aarde met gras en wortelresten en enkel opgevuld met puin (stenen, metaal, plastic flessen, ...).

Dit beeld herhaald zich in WP 03, waar eveneens een reeks recente vergravingen werden vastgesteld.

WP 04 is voor 85 % verstoord en opgevuld met donkere aarde en puin (ondermeer grote stukken in beton en steen). De ophoging is tot een meter diep aangebracht. Mogelijk is deze ophoging te wijten aan het vullen van een wegtracé of van een drassige beekvallei.

WP 05 en WP 06 zijn aangelegd op een terrein dat dienst doet als opslagruimte met containers, heliport en weide. Enkel de weide kon betreden worden. Het bodemprofiel in WP 06 sluit aan met dat in WP 02. Het teelaardepakket is ca. 47 cm dik, daaronder bevindt zich een B-horizont van ca.

Figuur 11: Recente verstoringen in WP 02.

Figuur 12: Bodemprofiel in WP 02 met bovenaan ca. 50 cm ophoging.

Figuur 13: Verstoringen met afval in WP 02.

Figuur 14: Vergraven bodemgesteldheid in WP 03.

Figuur 15: Noordzijde van WP 03 met zicht op een ophogingspakket van ca. 60 cm.

Figuur 16: Verstoringen in WP 04.

Figuur 17: Ploegsporen in WP 05.

Figuur 18: Verstoringen en afval in WP 06.

Figuur 19: Recent afval in WP 06.

10 cm dik, gevolgd door geligbruine zandleem. De bodem is matig nat.

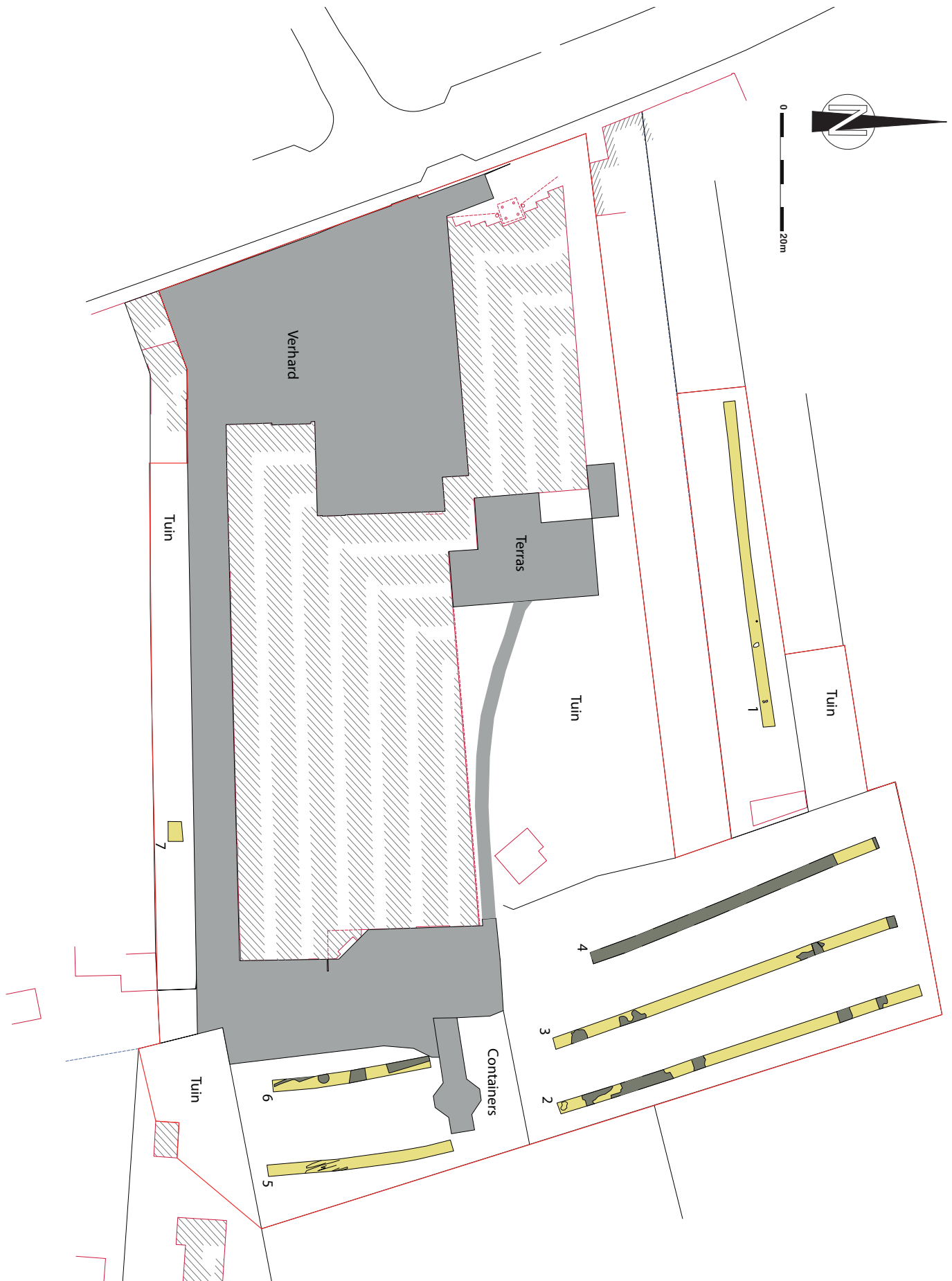
In WP 05 werden enkele ploegsporen aangetroffen. In WP 06 werden enkel afvalkuilen in alle vormen en maten en met verschillende inhoud terug gevonden.

WP 07 werd getrokken op een lager gelegen perceel, parallel met de bestaande gebouwen. Dit perceel doet dienst als tuin en stond tot enkele dagen voor het onderzoek nog blank. Er werd besloten toch te proberen een sleuf aan te leggen. Deze sleuf liep echter op 3 minuten tijd vol water en is direct gedempt.

Figuur 20: Wateroverlast in WP 07. Deze foto is getrokken 3 minuten na het openleggen van de sleuf.

Figuur 21: Sleuvenplan van de site.

VII. Besluit

Het vooronderzoek leverde enkel recente verstoringen en ophogingen op. Enkel de silexvondst is oude vondst maar gezien het om een los en onbewerkt artefact gaat in een mogelijk alluviale vulling is de wetenschappelijke waarde zeer beperkt.

Het is dus niet noodzakelijk hier een verder onderzoek op te laten uitvoeren.

VIII. Bibliografie

BAUTERS L. & DE DAPPER M., 2003. De Stad in het Graafschap Vlaanderen. Deinze voor het ontstaan van de middeleeuwse stad. In: Geschiedenis van Deinze. Deel 1. Middeleeuwen en Nieuwe Tijden. Pp. 3 - 9.

BOGAERT C. & LANCLUS K., 1991. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Gent, Kantons Deinze - Nazareth. In: Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Nr. 12N3, 522 pp.

CASSIMAN A., (1953 &) 1954. Geschiedenis der stad Deinze. In: Bijdragen tot de geschiedenis der stad Deinze en van het Land van de Leie en de Schelde. XX & XXI, pp. 1 - 306.

VANDECATSYE S. & LAISNEZ K., HERREMAN D. & HEYERICK N., s.d. Archeologisch onderzoek Stadskern Deinze. (=KLAD-Rapport 24, in voorbereiding)

